

[Chr. J. Hansen.]

mulig frihed over sin ejendom. Men her som i adskillige andre af livets forhold har verdenskrigen med dens mange ulykkelige følger også haft sin uheldige virkning, nemlig at skabe en kolossal bolignød, der netop har nødvendiggjort, at lovgivningsmagten har været nødsaget til — og jeg tror også fortsat må være nødsaget til — at gribe ind, hvad der forøvrigt også fra alle sider har været enighed om. Det var jo almindelig ventet, at lovforslaget om leje, der ved fremsættelsen også indeholdt bestemmelser om boliganvisning, skulle have været gennemført inden 1. april. Det har imidlertid vist sig ikke at kunne lade sig gøre på grund af det store arbejde, der har været forbundet med revisionen, og det er ganske forståeligt. Resultatet er derfor, at man er enedes om, at den del af loven, det hidtil har været muligt at opnå enighed om, nemlig de bestemmelser, der omfatter boliganvisningen, gennemføres som en selvstændig lov straks, og at arbejdet med lejeloven fortsættes.

I § 1 i det foreliggende forslag til lov om boliganvisning fastsættes det, at hvor boligforholdene i en kommune taler derfor, kan kommunalbestyrelsen bestemme, at reglerne i lovens 1. afsnit skal gælde i kommunen; de skal dog altid umiddelbart gælde for København og Københavns omegnskommuner. Derom vil jeg gerne have lov til at sige, at det er et spørgsmål, om reglerne ikke burde gælde i alle kommuner, ligesom det er et spørgsmål, om der ikke i alle kommuner burde nedsættes et boliganvisningsudvalg. Ingen er selvfølgelig interesseret i mere indgriben eller administration end højst nødvendigt, og vi glæder os, hver gang vi mærker, at mulighederne for at foretage lempelser på et eller andet område er tilstede. Men man kan dog spørge, om det ikke let, når det drejer sig om boliganvisning i en kommune, kan gå således, selvom der er brug for bestemmelserne, og brug for et boliganvisningsudvalg, at et flertal i kommunalbestyrelsen sætter sig derimod.

Det er jo rimeligt, at grundejer- og lejerinteresser er repræsenteret i boliganvisningsudvalget, som reglen også har været hidtil. Men det kan jo gå således, at kommunalbestyrelsen kommer til at udnævne dem alle, selvom det vel nok vil være sjældent.

For at en lejlighed ikke skal stå ledig i forholdsvist lang tid, er der fastsat bestemte tidsfrister for, hvornår den skal være anmeldt til boliganvisningsudvalget, såvel når det gælder bestående lejligheder som lej-

ligheder, der er under opførelse. Det er selvfølgelig en rimelig bestemmelse.

Så længe bolignøden ikke er overvundet, er det ikke forsvarligt at lade lejligheder stå tomme gennem længere tid, medens andre er overbefolket. Derom tror jeg alle kan være enige.

At udlejerens har ret til selv at foreslå, hvem han ønsker som lejer, er kun rimeligt. Det er en ret, som jeg mener der også bør tages mest muligt hensyn til, hvad også alle parter er interesseret i og bedst tjent med.

En bestemmelse i lovforslaget, som jeg hilser med stor tilfredshed, er bestemmelsen i § 8, der siger, at en lejlighed efter lejerens død kan udlejes til en person, som i mindst fem år har haft fælles husstand med den afdøde, når det overfor udvalget godtgøres, at den pågældende i væsentlig grad har bidraget til husstandens opretholdelse. Det vil nok i de allerfleste tilfælde blive en familieoverdragelse, og det kan ofte for den pågældende være af overordentlig stor betydning, at hjemmet efter et dødsfald fortsat kan opretholdes og bevares af den efterlevende.

Med samme tilfredshed ser jeg på bestemmelsen i § 9, der angår udleje til en tjenestemand eller funktionær i koncessioneret virksomhed. En tjenestemand har ofte været særlig uheldigt stillet, når han på grund af forflyttelse eller forfremmelse stod som fremmed i en by. Her skal altså nu tages et vist hensyn, når en udlejer ønsker ham som lejer og foreslår det overfor boliganvisningsudvalget, og det samme gælder, når det drejer sig om en tjenestemand, der er afskediget på grund af alder, og derfor må fraflytte en offentlig eller privat tjenste- eller funktionærbolig. Den samme bestemmelse gælder ligeledes, såfremt det drejer sig om enker efter afdøde tjenestemænd. Der har for disse mennesker ofte været særlige vanskeligheder, som nu forhåbentlig kan overvindes.

Der er altså enighed om, at vi fortsat må have såvel en lov om leje som en boliganvisningslov. Begge dele er nødvendigt, og ingen er i tvivl om, at jo større bolignøden er, jo mere påkrævet vil lovene være, thi er der noget sted, hvor mangel på en vare kan medføre misbrug, enten det så er fra den ene eller den anden side, tror jeg, det er her. Der er derfor fortsat i høj grad brug for, at alle gode kræfter samles om den opgave at skaffe flere boliger og derved medvirke til at overvinde bolignøden.

Om dette arbejde vil jeg sige, at således som det går nu, må man indtrømme, at det